

Lausuntopyyntö: HE-luonnos laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

KH 24.08.2026 § 247

397/00.01.06/2026

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää esittää lausuntonaan seuraavaa:

Keuruun kaupunki pitää tärkeänä, että kuntien valtionosuusjärjestelmä on ennakoitava, vakaa ja turvaa kuntien mahdollisuudet järjestää lakisääteiset palvelut.

Keuruun kaupunki suhtautuu kriittisesti ehdotukseen rajoittaa vuoden 2027 indeksikorotusta 2,8 prosenttiyksiköllä. Kustannustason nousu kohdistuu kuntiin täysimääräisesti, eikä indeksikorotuksen leikkaaminen vähennä kuntien tosiasiallisia menoja. Esitetty 93 miljoonan euron pysyvä vähennys heikentää kuntatalouden rahoituspohjaa ja lisää painetta palveluiden sopeuttamiseen sekä kunnallisveron korottamiseen.

Keuruun kaupunki katsoo, että valtion ja kuntien välisessä rahoitusperiaatteessa tulee huolehtia siitä, että kunnille osoitettujen tehtävien rahoitus on riittävä. Valtiontalouden sopeuttamistoimia ei tulisi toteuttaa pysyvästi kuntien perusrahoitusta heikentämällä.

Keuruun kaupunki pitää myönteisenä, että 75 miljoonan euron vähennyksen kohdentamisessa jätetään vähennyksen ulkopuolelle kunnat, joiden peruspalvelujen valtionosuus on nolla tai negatiivinen. Kohdentamistapa kuitenkin merkitsee edelleen valtionosuuksia saavien kuntien rahoituksen heikkenemistä.

Keuruun kaupunki esittää, että indeksikorotuksen rajoittamisesta luovutaan tai sen vaikutuksia lievennetään. Mikäli esitys etenee, tulee sen kuntatalousvaikutukset arvioida huolellisesti sekä varmistaa, ettei kuntien mahdollisuuksia järjestää lakisääteisiä palveluja vaaranneta.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Perustelu

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa aiheesta: HE-luonnos laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön 28.8.2026 mennessä.

Vuonna 2027 kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen tehtävän indeksikorotuksen vaikutusta rajoitettaisiin 2,8 prosenttiyksiköllä osana valtion talouden sopeutustoimia. Tämä tarkoittaisi 93 miljoonan euron vähennystä kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vuodesta 2027 alkaen. Vähennys toteutettaisiin alentamalla valtionosuusprosenttia 0,76 prosenttiyksiköllä vuoden 2026 tasosta. Valtionosuusprosentin kautta toteutettuna vaikutus olisi kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vuodesta 2026 alkaen pysyväksi päätetyn 75 miljoonan euron vähennyksen kohdentamistapaa jatkettaisiin vuonna 2026 toteutetun kohdentamistavan mukaisesti. Vähennys olisi prosentuaalisesti yhtä suuri osuus kunkin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta siten, että vähennysten yhteismäärä on 75 miljoonaa euroa. Vähennystä ei kuitenkaan kohdennettaisi kuntiin, joiden peruspalvelujen valtionosuus ennen vähennystä on nolla euroa tai negatiivinen.

Lisäksi lakiin tehtäisiin eräitä teknisluonteisia muutoksia.

Valtionosuusleikkausten on arvioitu merkitsevän Keuruun kaupungille leikkausta 153 000 euroa (93 milj.euron erä) ja 150 000 euron (75 milj.euron erä).

Esitys liittyy valtion vuoden 2027 talousarvioon ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lausunnoilla oleva esitysluonnos on tarkoitus liittää osaksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain niin sanottua vuosimuutoslakia, jolla säädetään valtionosuusprosentista vuodelle 2027. Ehdotus valtionosuusprosentiksi ei sisälly tähän esitysluonnokseen, koska se tarkentuu vastaa syksyllä 2026 tehtävämuutosten ja kustannustenjaon tarkentuessa.

Lausuntopyyntöön voi tutustua verkko-osoitteessa: [Lausunto - Lausuntopalvelu](#).

Toimivalta

Kuntalain § 39 mukaan kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Valmistelija

Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen,
paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Lausuntopalvelu.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto